

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) vsprejema upravništvo in ekspedijca v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzema nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 241.

V Ljubljani, v soboto 20. oktobra 1894.

Letnik XXII

Dokazi s ceste.

Včeraj se je oglašil v državni zbornici ministerski predsednik. Govoril je o razširjenju volilne pravice in je obljubil, da bo že v ti postavodajni dobi predložila vlada v sporazumljenju s koaliranimi strankami sestavljen načrt v ti zadevi. Windischgraetz se je pri tem tudi dotaknil socijalnih demokratov in njihovih voditeljev in je svaril vse, „ki bi uboge, delajoče sloje nagovarjali k nezakonitostim. Organi državne avtoritete bodo, je dejal dalje, kakor je njih dolžnost, ohranili javni red in varnost, se bodo z vso odločnostjo uprli takim nezakonitostim in izgredom in bodo uspešno varovali mirne državljanje. Naposled mislim, da nikjer ni dvoma o tem, da zakonodaja ne potrebuje dokazov s ceste“.

Tisti čas, ko so se te besede govorile v zbornici, je pa ogromen socijalistični shod v zofijski dvorani na Dunaju sklenil, da hoče vprizoriti velikansk štrajk za splošno volilno pravico. Nebrojna množica delavcev se je zadržila po končanem shodu pred zbornico in le z največjo silo se je posrečilo stražnikom jo razgnati. Dokazi s samokresimi in sabljami so udušili „dokaze s ceste“.

Ali se bo to vedno uveljavljalo? Socijalisti so žilav in nad vse predrzen rod. Fanatizem, s katerim napojuje svoje pristaše, se da primerjati le s slepo turško besnostjo. Saj vidimo, kako dosledno in jedinstveno vprizarjajo po celi Avstriji orjaške shode za splošno volilno pravico. Ni ga skorej dne, da ne bi se kje zbrali v ta namen in napolnovali „uboge delujoče sloje“ s sovraštvom do vse družbe, očitajoč ji, da jih prezira in da jim noče dati političnih pravic.

Socijalisti so že sami izrazili, da hočejo vporabljeni splošno volilno pravico samo za agitacijske namene.

Prepričani smo, da bi bili sami najbolj zadeti, če bi se v resnici uvela. Svojo stranko hočejo okrepiti in čim dalje razširiti i to je jedini njihov namen. Zato je popolnoma napačno menenje, da bi morda s splošno volilno pravico ponehale socijalistične demonstracije. Dobili si bodo potem koderkoli nov bojni klic in iznova se bodo zbirale delavske čete vsi družbi v nevarnost. Res pa je, da bi bila potem socijalistična agitacija mnogo težja. Dokazi s ceste ne bodo ponehali, dokler se ne odstranijo vzroki, ki so spočeli in ki sedaj množe socijalistično stranko. „Organi državne avtoritete“ — policija in vojniki so sicer mogočen faktor, toda kedo nam je porok, da med nje ne zaidejo socijalistična načela. Saj je nedavno v Berlinu se pokazalo, da so podéastniki napolnjeni socijalističnega duha.

Ne smemo se varati: število socijalistov je tudi v Avstriji že ogromno. Po vlastnih poročilih jih je bilo dne 25. marca samo na Dol. Avstrijskem — 44.269, mej njimi 3968 žensk, ki so se zbirali v 207 društvih.

Leta 1893 so imeli na Dunaju 980 shodov, po deželi pa 179. Socijalistični list za to deželo „Volkstribüne“ izhaja v 8500 izvodih. Gorenje-avstrijsko ima 31 društev in 2126 udov. Shodov so l. 1893 imeli do 244. V Solnogradu jih je 995 v 12 društvih; shodov je bilo imenovanega l. 170. — Na Češkem je nad 50.000 socijalistov; samo rudokopi imajo 67 društev z 20.000 udi. Omenjamo naj samo Rajhenberg, koder je bilo l. 1893 do 313 shodov, na zahodnem Češkem 458 shodov itd. Časopisov, ki raz-

širjajo socijalizem je nepregledno število. Izmed nemških naštevamo: „Freigeist“, „Textilarbeiter“, „Arbeiterzeitung“, „Glühlichter“, „Volkstreund“, „Arbeiterinnenzeitung“, „Bauarbeiterzeitung“, „Tischlerzeitung“, „Gesellschafter“, „Volkstribüne“, „Bäckerzeitung“, „Vorwärts“, „Eisenbahner“; izmed čeških: „Dělnické Listy“, „Hlas Lidu“, „Sociální demokrat“, „Svornost“, „Svoboda“, „Posel Lidu“, „Rovnost“, „Ženský List“, „Odborný časopis dělnictva mlynářského“, „Na zdar“, „Truhlářské Listy“, „Obuvník“, „Kovačelník“, „Pekář“, „Textilní List“, „Odborný list dělníků krejčovských“, „Odborové Listy“, „Odborný časopis stavebního dělnictva“, „Červánky“, „Rašple“, „Zumbera“. Poleg tega ogromnega števila časopisov, se izdaje nebrojno brošuric, s katerimi se razširjajo socijalistični nauki. Za 10 kr. se lahko seznaniš z Darwinovo teorijo in se preveriš, da je človek res iz opice, za 6 kr. se naučiš „zgodovinsko“ dokazane gnusobe papežev in škofov, za droben groš se prepričaš, da katoliška cerkev ljudstvo samo presleplja in je vara, za par soldov uvidiš, da je jedino socijalna demokracija prava rešiteljica delavskemu ljudstvu.

Neumno bi bilo misliti, da se jih mnogo ne vjame. In vzladi mladi pomočniki in delavci so vsled mladeniške lahkomiselnosti najsposobnejši zato. Če pridejo s takimi nazori v vojake, ali morda takoj odlože svoje nesmisli? „Organi državne avtoritete“ morajo biti pač v svoji duši prepričani o potrebi in zakonitosti avtoritete, kateri služijo. Če ne, gorje avtoriteti in družbi, kateri je na čelu!

Prerado se pozablja, da socijalna demokracija ni samo fizična sila, katero vstvarja gola strast, marveč da je temelj njen modroslovsk. Ferdinand Lassalle je v svojem zagovoru pred berlinskimi so-

LISTEK.

Gledališka pisma.

II.

Neki slavni angleški pisatelj razdeljuje kritike v tri vrste: V prvo vrsto vsteva one, ki več vedó, nego pisatelj, kako bi bil moral vrediti in spisati knjigo, več ko slikar-umetnik, kako bi bil moral vsprejeti osebe na sliki, več ko skladatelj, kako bi bil moral zložiti skladbo, več ko govornik, kako bi bil moral osnovati svoj govor itd. Taki kritiki, ki sestavljajo senat med učenjaki, so naši duševni zdravniki, ki ozdravljajo mnoge naše duševne bolezni; te radi poslušamo, od njih se mnogo učimo. Resen je tak zdravnik in oster njegov nož, toda ozdravlja nas večkrat za celo življenje, kajti jedna največja napaka sedanjosti je: slovstvena površnost ali lahkomiselnost, ki se rada druži z domišljavostjo. Neki pisatelj je bajé rekel nekoč: „Ako hočem razumeti kako vprašanje, moram najprej o njem napisati knjigo.“

Dobri pisatelji, osobito dramatik, so v sedauji dobi materijalizma jako redki. Zato so slovstveni kirurzi veliki dobrotniki človeštvu.

Druge vrste kritiki so oni, ki toliko vedó ko pisatelj, umetnik te ali one vrste. Teh je več, ki lahko mnogo koristijo, a tudi mnogo škodijo, če sodijo brez premisleka, s predsodkom ali zlovoljnostjo.

Tretje vrste kritiki so: rjá na železu. Ti pišejo o vsaki stvari. Terminologije, podatke in citate imajo na razpolaganje v raznih strokovnih knjigah. Malo se pomeša in kritika je gotova. Spominjamo se kritike v klasičnem slogu o neki igri, ki se je predstavljala še v starem našem gledališču. Pisatelj teh vrstic je slučajno nekda pozneje čital isto kritiko skoraj „ad verbum“, toda o igri popolnem druge vsebine in drugega pisatelja.

V katero teh treh vrst, gospod vrednik, prištevate svojega kritika slovenskih predstav? Vi gotovo še niste razmišljali o tem velevažnem vprašanju, ki je nekaj tednov vznemirjalo občinstvo, katero obiškuje hram slovenske Talije. Bolj hitri s svojo sodbo so bili gospodje umetniki, ki na odru predstavljajo sveta gorjé in bolesi, prevare in zmote brez upa in tolažbe, kazni in plačila. Zato pa se usipljejo na Vašo glavo pritožbe o animoznosti, nevednosti in drugih enakih lepih lastnostih. Toda koš Vaš je globok in mirnodušno recite z menoj: „Možje, mi vas pomilujemo!“

Ali ni čevljar trdil resnice, očitajoč slavnemu slikarju Ticijanu, da je na čevlju beneškega dožeta naslikal siv narobe? Vaš današnji listkar zna zvariti jedino le čaj, a dobro vé, kdaj je juha preslana ali prikuha neslana, dasi ni še nikdar čital „slovenske kuharice“ slavnega imena.

Sokrat je rekel Atenčem, da je njihova „zavornica“. In take zavornice je treba gledališču v občé, če tudi stokrat trdijo, da je „jeden prvih kulturnih

faktorjev pri vseh naprednih evropskih narodih ravno gledališče“. Soglašamo, da med vsemi umetnostmi ravno gledališče najbolj vpliva na človeka, kajti dejstvuje na celega človeka: vid, sluh, domišljijo, razum. Toda gorjé, če umetniki zlorabljuje ta „kulturni faktor“, da povečujejo nenravnost, vzbujajo divje strasti ter s pikantnimi dovtipi mladini kradejo vse idejale.

„Corruptio optimi pessima“. Jedno samo slabo gledališče more več škoditi in pokvariti, kakor popravijo najboljši stariši in učitelji tekom let. Gledališče naše ne sme biti torišče jedino le predpustnih burk z neslanimi ali debelimi dovtipi, temveč bodi v resnici kulturni zavod, šola za učenje ter učilnica za vse, kar je lepo in blago. Slovensko gledališče ni privatno podjetje, ki naj redi brezvestnega špekulanta; tudi ne moderno gledališče, na katerem se bahato košati izprijena družba velikomestnega življenja ali raja razuzdana korupcija v najsurovejši realistik.

Zato želimo, da, v imenu poštenih slovenskih rodbin, s katerimi se sme ponašati Slovenija in njeno stolno mesto, zahtevamo, da gledališče izobražuj: vzbujaj veselje nad zmagojučo krepostjo, stud in sovraštvo do podlosti in laži; oživljaj lepe idejale, ki sladé in lajšajo življenje. Ako to zapazimo, z radostjo hvalimo trud in požrtvovalnost Hrvata, Čeha in Slovenca. Sicer pa ne poznamo razlike, kajti v tem oziru nam velja: Principiis obsta!

diščem dne 16. jan. 1863 povdarjal, da je bil njegov govor v rokodelskem društvu popolnoma opravičen, zato ker je veda prosta.

Obtožen je bil hujskanja in rovanja, motenja vere in še drugih pregreškov. Branil se je mej drugim tako-le: „V mejah državljanskega zakonika je popolnoma dovoljen vsakemu časnikarju, da sme vsaki branjevki pisati in govoriti, kar hoče. Ta svoboda, ki pripada vsakemu načinu izražanja svojih mislij, ne potrebovala bi in ne mogla biti proglašena „za vedo in njen nauk“ v posebnem ustavnem članku. — Nobenega dvoma tedaj ni, da razlaga ta ustavni članek to, kar je v njem: da sta veda in njen nauk prosta in da se jima ni treba vezati z mejami kazenskega zakonika.“

Liberalizem je proglasil „svobodo vede“ tudi pri nas. In s tisto pravico, kakor materialisti po vseučiliških tajé dušo in Boga, tajé Marks in njegovi privrženci poleg tega tudi — sedanji družbi pravico do obstanka; s tisto pravico pobijajo „z znanstvenega stališča“ lastninsko pravo, avtoriteto itd. Dokazi, ki se čujejo z ulice, so se preje čuli z vseučiliških stolice. Inče se s šolskih stolice in iz „znanstvenih“ knjig svobodno proglašajo, potem jih tudi nobena sila ne bode mogla ustaviti niti „na ulici“, niti „v družini“, niti kjerkoli v javnem in zasebnem življenju.

Zlo, katero se pojavlja v socialni demokraciji, je duhovnega značaja. Umstveno zlo — neresnica je rodilo — npravstveno zlo — slabo in kdor to hoče odstraniti, mora pri prvem začeti.

Resnici odprimo pot mej ljudstvo in izobrazence! To je geslo v boju zoper socialistične rovarje. Zato pa mora zavladati pred vsem svoboda učiteljici in braniteljici resnice — katoliški cerkvi, in dvigniti se mora vse, kar je še zdravega, v boj proti liberalizmu in njegovim zmotam o svobodni vedi, o svobodnih špekulacijah, o brezverski šoli, s kratka, o — brezverski, od Boga in npravnosti nezavisni državi.

Domovinska pravica.

Hudo je breme, katero vzlasti kmetovalcem pri nas napravlja sedanja vravnava domovinske pravice. Značilno za našo dobo v gospodarskem oziru je namreč, da vzlasti mladi ljudje kar trumoma hite z dežele v razna mesta iskat si dela in boljšega zaslužka.

Nasledek tega je, da kmetovalcem primanjkuje poslov in delavcev ter da jih morajo zato neprijetno drago plačevati. Po mestih pa se kopičijo množice delavcev, za vsak košček dela jih je dvajset, sto na razpolago. Vsled tega tekmovalstva je delo po mestih slabo plačano. A kljub temu ljudje le tišče v mesta misleč, da bodo tukaj bolj zložno in svobodno živeli.

Moje ječe.

Spisal Silvíjo Pellico, prevel — a —.

LV.

Komisar je nazadnje vendar le prišel z Nemskega in prišel nama je sam povedati, da odidemo v dveh dneh.

»Veseli me«, pristavil je, »da Vaju morem potolaziti. Vračaje se s Spielberga videl sem na Dunaji cesarja, ki mi je rekel, da hoče gospodom šteti dneve kazni ne po 24, ampak po 12 ur. S temi besedami hotel je povedati, da se je odpustila polovica kazni.«

To odpusčenje nama se pozneje ni nikdar oficijelno naznanilo; a vendar ni bilo nikakor verjetno, da bi se bil zlagal komisar, tem manj, ker nama ni povedal te novice na samem, ampak v pričo komisije.

Vendar se tega nisem mogel veseliti. V moji glavi bilo je sedem in pol let biti v železju le malo manj nego biti petnajst let. Zdelo se mi je, da je nemogoče, živeti tako dolgo.

Moje zdravje bilo je zopet kaj slabo. Čutil sem hude bolečine v prsih, kašelj me je mučil in mislil sem, da so načeta pljuča. Jedel sem malo in še tega nisem mogel prebavljati.

Odhajali smo po noči od 25. do 26. dne marcija. Dovoljeno nam je bilo, objeti še dr. Cesarja Armarija. Birič oklenil je nas križem, desno roko in levo nogo, da bi nam ne bilo mogoče

Tako ljudje ostanejo po mestih, dokler so telesno krepki in zdravi. Mestom in svojim gospodarjem darujejo vse svoje moči. Toda ako zbole, pridejo v bolnišnice, a troška zanje morajo plačevati njih rojstne občine, kjer imajo dotično domovinsko pravico. Ako se postarajo, hajdi nazaj v svojo občino in zopet jih imajo občine na ramenih.

To je silna krivica in grozni denarni troški, ki zadevajo vsled teh razmer posamezne občine na deželi. Marsikatera občina ima za bolnike po tujih bolnišnicah več troškov na leto, kakor za vse druge občinske potrebe.

Zato so v raznih deželnih zborih poslanci že mnogokrat pojasnovali te nezdrave in krivične razmere. Posamezni deželni zbori, med njimi tudi kranjski, so v tem sklepalih ter izročali prošnje, naj vlada v državnem zboru predloži načrt zakona, s katerim se spremene sedanje določbe glede domovinske pravice ter razbremene vzlasti občine po deželi.

Dolgo časa so trkali zastoj na državnozborna vrata, sedaj se vendar zdi, da se jim odpirajo. Sedanja vlada je namreč predložila državnemu zboru načrt zakona, s katerim se spreminjajo določbe glede domovinske pravice. Poglavitne določbe novega načrta so te-le:

Vsaka občina bo po zakonu dolžna vsprejeti med svoje občinarje vsakega avstrijskega državljanca, ki neprenehoma stanuje kot davkoplačevalec pet let v dotični občini, ali ki stanuje redno in nepretrgano v občini deset let (ako nič davka ne plačuje) Take prošnje pa nima pravice staviti samo on, ki hoče biti vsprejet v kako občino, marveč to sme storiti tudi občina za tiste, ki so morebiti že desetletja na tujem ter ondi porabljajo svoje najboljše moči in o katerih se je bati, da bo občina v slučaju bolezni ali starosti imela z njimi stroške.

Iz dokazovalnega pojasnila posnamemo, da so se za vladno predlogo brezpogojno izrekli deželni zbori kranjski, isterski, dalmatinski, nasproti so zbori dolnjeavstrijski, gorenjeavstrijski, solnograški, tirolski, predarlski in koroški.

Deset let bivanja v občini za vsprejem v občino zahtevajo tudi za davkoplačevalce: Štajerski, kranjski, isterski, dalmatinski, moravski, gališki in bukovinski; osem let češki in šlezjski.

Iz tega poročila je razvidno, da bode vladna predloga imela mnogo nasprotnikov v državnem zboru. Vzlasti se bodo vsaki spremembi v tem oziru protivili zastopniki večjih mest, ker mestom bi z novim zakonom seveda troški ogromno narasli.

Mnogo ne upamo, a čas bi bil da se kaj zgodi!

Razmere v Podgradu.

(Izvirna potopisna črta.)

Potoval sem skozi ta, vsled lahonske drznosti znan kraj. Ker sem čital o njem več zanimivih stvari, sem bil zato nekako bolj pozoren. Imel sem pa tudi, ne vem ali bi zapisal, smolo ali srečo. Na-

uiti. Vstopili smo v čoln in straža vesljala je proti Fužini.

Ko smo prišli tja, dobili smo tam pripravljena dva voza. Na prvi šla sta Rezia in Canova, na drugi Maroncelli in jaz. Na enem vozu bil je komisar z dvema jetnikoma, na drugem podkomisar z ostalima dvema. Šest ali sedem policajev oboroženih s sabljami in puškami popolnilo je stražo, sedeli so deloma poleg nas, deloma poleg voznikov.

Ako koga sili nesreča, da mora zapustiti domovino, je to vedno žalostno; a zapuščati jo v verigah, tiran biti v grozno podnebje, odločen v dolgoletno hiranje mej biriči, to je nekaj tako strašnega, da ni izrazov, s kojimi bi to popisal!

Dalj ko smo prišli od Benedk proti Alpam, tembolj se mi je priljubljal od trenutka do trenutka moj narod, videčemu ljubezen, kojo mi je skazoval vsakdo, ki nas je srečal. V vsakem mestu, v vsakej vasi, pri vsaki samotni hiši pričakovali so nas, ker je bila naša obsodba znana vze nekaj tednov sem. Na nekaterih krajih sta komisarja in straža komaj razgnala množico, ki nas je obdajala. Prav občudovanja vredna bila je dobrohotnost, ki se je nam skazovala, kamor smo prišli.

V Vidmu doživeli smo ginljivo presenečenje. Ko smo došli v gostilno, ukazal je komisar zapreti vrata dvorišča in razgnati ljudstvo. Odkazal nam je sobo in rekel strežajem, naj nam prineso večerje in potrebne postelje. Glej, trenotek po tem

l-tel sem kot tujec ravno na gostilno, v kateri se zbirajo podgrajski lahoni in ti so, če odračunamo Marotija, na katerega pa še pridemo, menda štirje. Jaz sem že obedoval, ko so se začeli jeden za drugim motati v gostilno. Pri prihodu so še celo pozdravljali, ker seveda niso vedeli, da pri soslednji mizi obedujejo „sciavi“, pri odhodu so se obnašali seveda drugače. Res tesno mi je bilo pri srcu v tej gostilni, in jed mi ni kar nič dišala. Zdelo se mi je, da sem v kakem popolnoma lahonskem gnezdu ob morju. Zato sem hrepenel na prosto; toda zunaj ni bilo ne duha ne sluha po lahonstvu. Videl sem le poštena slovenske obraze. Čudno! In vendar hočejo lahoni tu gospodariti.

Kaka predrznost in nesramnost! Naj bi poskusili Slovenci v kakem nemškem gnezdu kaj tacega; precej je po njih!

Zapustim Podgrad in jo maham po cesti dalje. Pridem do Vasi Ohrovo in si mislim: Tu kje bode pa Marotti; seveda mi sreča ne bode tako mila, da bi ga mogel osebnostno spoznati, ker če ima sploh kaj napisa na svoji palači, ima gotovo pristno italijanskega in že pred samim takim napisom bi bežal. Toda pripoznati moram, da mi je bila Fortuna danes posebno prijazna. Sam svojim očem nisem verjel, ko čitam napis: Franjo Maroti, trgovec in krčmar. Mislil sem si: Ali to ni znani Marotti, ali pa je vse pretirano, kar se govori o njem. Ker me je trla žeja in je v tacem neprijetnem položaju jedino „krčmar“ najbolji prijatelj, ne pomišljam dolgo, ampak vstopim. In kaj vidim? Gospoda Marotija („blajterja“) in nekaj kmetov pri kupici, ki so se pogovarjali živo, kaj, vendar ne morem vedeti.

Ker so mi take priložnosti zelo dragocene, se seveda nisem obotavljal, ampak po svoji zmečki navadi začel precej pogovor najpred o vremenu, o potu, ki me še čaka. Reči moram, da Maroti dobro tudi Slovincu odgovarja; no pa saj je — kakor sem čul — Kastavec, Hrvat po rodu. Potem sem . . . malo „pomiloval“ gospoda krčmarja, ker tako neusmiljeno udrihajo po njem. S tem sem napeljal vodo na svoj mlin. Nisem vedel, ali bi poslušal sanguiničnega Marotija, ali njegove zveste privržence. Maroti je seveda v svoji zgovornosti „svoje“ le prekosil, no pa saj je njih mojster. Dokazoval pa je krivdo občinskega odbora, oziroma županovo in svojo nedolžnost sklicevaje se na oni odlok glavarstva, s katerim je bil zastop razpuščen, češ glavarstvo se je izreklo, da je vse v neredu, zato je to tudi res. No to je popolnoma novodobna logika. Vlada je dala to postavo; zato je koristna in pravična, sliši se neredkokrat. In s kakim navdušenjem so mu pritrjevali „njegovi“. Seveda imajo ti kmečki siromaki tudi svoj vzrok. Nekateri so morda še sami na sebi pošteni, a odvisni od njega, a drugi so izgubljeni revčki, ki za požirek pijače magari vero svojih očetov zataje. Oboje sem zelo pomiloval in rad bi jim bil kaj povedal; toda

vstopili so trije možje z žimnicami na ramah. Kako je bilo naše presenečenje, ko smo videli, da je jeden sam sluga v gostilni, druga dva pa sta bila dva naša znanca! Delali smo se, kakor bi jim pomagali polagati žimnice in stiskali smo jim skrivaj roke. Komaj smo se zdržali solz, ona dva in mi. Kako mučno nam je bilo, da jih nismo mogli točiti drug drugemu objemaje.

Komisarja nista videla ginjivega tega trenutka, a zdelo se mi je, da je jeden čuvajev spoznal tajnost v hipu, ko mi je dobri Darijo stiskal roko. Ta čuvaj bil je Benečan. Pogledal je Darju in meni v obraz in prebledel je, videti je bil negotov, bi li zakričal ali ne, a molčal je in obrnil svoje oči drugam, kakor bi ne bil videl ničesar. Ako prav ni uganil, da sta bila ta dva naša prijatelja, mislil si je vsaj, da sta nam znana natakarka.

LVI.

Zjutraj odšli smo z Vidma, ko se je komaj danilo: ljubeznjivi Darijo bil je vže na cesti, ves v plašč zaviti; še enkrat nas je pozdravil in šel dolgo časa za nami. Videli smo tudi dve ali tri milje kočijo peljati se za nami. Z robcem je nekdo mahal v njej. Kdo bi bil? Mislili smo si ga.

O Bog blagoslovi vsa blaga srca, ki se niso sramovali ljubiti nesrečnih nas! Oh, sedaj cenim jih toliko višje od tedaj, ko sem v letih svoje nesreče zalibože jih spoznal več, ki so me podlo zapustili in ki so mislili koristiti si, ko so me

ni bilo možno in bilo bi zastoj. Zato vleklo me je srce — naprej proti Materiji. Tu sem čul, da so volili nov odbor v kmetijsko podružnico, in da je bila volitev jako burna; kajti tudi tu so bili Marotijevci in Kastelčevci.

Seveda so siromaki — pogoreli. S pogoreli imam sicer sočutje, vendar če lahonska banda pogori pri občinskih volitvah v Podgradu, bom iz srca vesel in upam da bom tudi deležen tega veselja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. oktobra.

Koalicija. Poljski listi naglašajo, da je koalicija politična potreba, če tudi se od več strani napada. Trajala bode še dolgo. Kakšna majhna naspotja se bodo že poravnala. Po mnenju „Przegladovem“ je Lorberjeva zmaga v gorenještajerskih mestih ne le zmaga liberalcev, temveč zmaga koalicije. To, da koalicija pri vseh dopolnilnih volitvah, ki so se vršile zadnji čas, ni zgubila nobenega mandata, je po mnenju poljskih listov najboljši dokaz, da prebivalstvo odobrava koalicijo. — Kar se tiče volitve na Koroškem, bi mi pač mislili, da se baš ne more smatrati za zmago koalicije, ker se pred volitvami ni vedelo, ako Peitler stopi v Hohenwartov klub. Izid te volitve je le zmaga krščanstva zoper liberalizem.

Nemški nacionalci niso nič kaj zadovoljni s sklepi nemškega shoda v Pragi, ki je bil le shod liberalne stranke. Njih glasila pozivljajo narod, da naj se v nekak odgovor na praški shod skliče nemškonarodni shod v Liberce. Jedinost mej liberalci in nacionalci ni mogoča, kajti bila bi grob nemški narodnosti. To, da so nemškonarodni poslanci v skupnem klubu, je brez pomena. Nemški nacionalci nimajo najmanjšega zaupanja v koalicijsko vlado, ki ni nič boljša, kakor je bila Taaffejeva. Pod sedanjo vlado žanjejo le klerikalci, Slovenci in Poljaki. Nemškonarodni shod v Liberci naj pojasni ves položaj.

Katoliški shod na Brantborskem. Minolo nedeljo je bil tretji katoliški shod društev braniborskih v Braniboru. Udeležilo se je tega shoda 28 berolinskih in 19 družih društev. Hkratu se je slavila petdesetletnica obnovenja tamošnje župnije. Dr. Lieber je na tem shodu govoril o dolžnostih katoliškega moža v verskem, socialnem in političnem oziru. Dr. Karol Bachem je razpravjal o tem, kaj je storila katoliška stranka za delavce. Prvi je pa naglašal, da katoliška stranka ni delavska, ne rokodelska in ne profesorska, temveč občna ljudska stranka, kateri je skrbeti za vse stanovce. Posebne važnosti so za Braniborsko katoliška društva, ker so katoliki v manjšini in le s skupnim delovanjem morejo kaj doseči.

Volitve v Bolgariji. Zmerni liberalci v Bruselju so odbili zahteve socialnih demokratov, katere so stavili za pogoj, da podpirajo liberalce pri

volitvah. Napredni liberalci pa baje mislijo ustredi željam socialnih demokratov. Vsled tega je pričakovati, da bode v Bruselju pri ožjih volitvah voljenih nekaj katoličanov in nekaj liberalcev. V Lütlichu so pa katoličani se bili obrnili do zmernih liberalcev, da bi jih podpirali proti socialnim demokratom, toda liberalci so odgovorili, da tega ne storé. Podpirati nečejo ne katoličanov, ne socialnih demokratov. V Alostu je vodja najodločneje katoliške stranke Woeste prišel v ožjo volitev. Sprva se je mislilo, da je voljen, toda pozneje se je pokazalo, da je pri skrutinju bila neka zmeta.

Bolezni ruskega carja se vedno hujsa. Nevesta carjevičeva in člani carske rodbine so na potu v Livadijo. Vsak čas se pričakuje, da se carjevič imenuje za regenta. Sedaj se govori, da bodo soiregenti Pobjedonoscev, Vanovski, Witte, Voroncovaškov, Durnovo in državni tajnik Kulmazin. Kakor se kaže, so zdravniki zgubili že skoro vse upanje, da bi carja mogli ozdraviti. Ni dolgo, kar se je še vozil v Livadijo na sprehode, ali zadnji čas so pa moči njegove nakrat jele pojemati z nenavadno hitrostjo. Za vladne posle se car sedaj več ne more zanimati in carjevič bode kmalu jedina odločilna oseba.

Koledar

za 43. teden leta 1894.

Nedelja, 21. oktobra: 23. pobink. (žegnanska); evang: Jezus obudi Jajrovo hčer; Mat. 9.; Uršula in tov. dev. m. Ponedeljek, 22. oktobra: Janez kapist.; Fides dev. Torek, 23. okt.: Klemen pap. m. Sreda, 24. oktobra: Rafael nadang. Četrtek, 25. oktobra: Krizant in Darija mm. Petek, 26. oktobra: Evarist p. Sobota, 27. oktobra: Sabina dev. — Lunin spremin: Zadnji krajec 21. oktobra ob 7. uri 54 minut. Solnce izide 25. okt. ob 6. uri 38 minut; zaide ob 4. uri 51 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. oktobra.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Premeščeni so naslednji č. gospodje: Simon Šmitk, kurat v ženski kaznilnici v Begunjah na Gorenjskem, kot župni upravitelj na Dobovec; Ivan Cuderman, kapelan v Kranjski Gori, kot kaznilnični kurat v Begunje; Ludovik Schiffrer, kapelan v Borovnici, kot kapelan v Naklo. Novo nameščena sta č. gospoda: Josip Urankar za kapelana v Kranjski Gori; Fr. Bernik za kapelana v Borovnici.

(Cerkvena vest.) C. kr. ministerstvo za nauk in bogočastje je pooblastilo deželno vlado kranjsko, da v smislu § 20. zakona z dne 7. maja 1874 dovoli, da lokalija Col na Vipavskem postane samostojna duhovnija.

(Vikarijati povzdignjeni v kuracije) na Goriškem z vsemi pravicami in dolžnostmi župnijskimi so: V goriškem dekanatu: Št. Andrež, Pevma

Nekega dne obstali smo v Ljubljani, kjer so Casovo in Rezio ločili od naju in odvedli na grad; lahko se misli, kako je ta ločitev bolela vse štiri.

Zvečer tistega dne, ko smo prišli v Ljubljano in prihodnji dan prišel je k nama v vas gospod, ki nama je rekel, ako sem ga umel prav, da je mestni tajnik. Bil je zelo olikan, govoril je sočutno in poln spoštovanja o veri. Začetkoma mislil sem, da je duhoven. Bil je resnega obraza, ki navdihuje s svojo odkritostjo spoštovanje; žal mi je bilo, ker se nisem mogel z njim natančneje seznaniti; prav tako pa mi je žal, da sem pozabil njegovo ime.

Kako ljubo bi mi bilo tudi, ko bi vedel tvoje ime, deklica, ki si šla v stajarskej vasi sredi množice za nama in ki si, ko je moral nekoliko minut obstati voz, naju pozdravljala z obema rokama, potem pa si pobrisala z robcem oči, naslonjena na roko žalostnega mladenca, ki je bil — ako sedim po plavih njegovih laseh — Nemeč, ki pa je bil morda na Laškem in se je bil morda tam napil ljubezni do nesrečnega našega naroda!

Kako ljubo bi mi bilo, ko bi vedel imena vas vseh, spostljivi očetje in matere, ki ste prišli v raznih krajih k nama naju vprašat, imava li stariše in ko ste slišali, da jih imava, ste s strahom vzkliknili: »Bog Vaju kmalu povrni ubogim starišem!«

Dalje sledi.)

Grgar, Bate in Gorenja Tribuša. V kanalskem: Ročinj, Marijacele, Levpa, Banjšice, Kal, Lom, Lokovec. V šempeterskem: Bilje. V tolminskem: Libušnja in Drežnica. V cerkljanskem: Otalež in Novake. V bolškem: Log in Serpenica. V kobaritskem: Livek. V črniškem: Trnovo. V kopenskem: Štanjel, Gorjansko, Koblaglava, Štjak, Branica in Gabrije. V devinskem: Opačjeselo, Nabrežina, Gabrije pri Mirnem, Št. Martin na Krasu. V tržiškem (Monfalcone): Turjak, Foljan. V gradičanskem: Bruma in Zagrad. V ločniškem: Št. Lorenc pri Moši, Podgora, Štverjan in Medana. V krminskem: Mernik in Dolenje.

»(Rimski Katolik.) Četrti zvezek petega letnika bode kmalu dotiskan. Obetajo se nam sila zanimivi in času primerni članki. Priporočamo ta odločni list vsem razumnim Slovincem prav toplo. Na leto stane le dva goldinarja.

(Medved.) Iz Trebnjega smo dobili pismo: Vem da ste glede medvedov previdni postali, vendar upam, da sprejmete poročilo za lovce na vsak način interesantno, da so namreč pretečeni torek videli in sledili v grajskem gozdu nad Trebnjem medvede. Vendar poročila si nekoliko nasprotujejo; jedno poročilo pravi, da sta dva stara in dva mlada, drugo, da je jeden stari in trije mladi. Strinjajo pa se sodbe, da so prišli iz kočevskih gozdov, kjer ravno zdaj delajo tovarno za les; narazen pa gredo sodbe, kako so prišli čez Krko, jedni menijo, da v Žužemberku čez most, drugi, ki vedo, da je treba tam mostnino plačati, pa so te misli, da so preplavali Krko, ker znano je, da je medved tudi v vodi doma. Ali naj že bo kakor hoče, drugi dan, v sredo šli so trebanjski lovci za njimi, pa niso imeli te sreče, da bi bili medvede srečali, pač pa so ustrelili pravo divjo mačko in sedem zajcev. Medvedje so toraj ušli, lovci pozor! — Ob jednem vam lahko sporočim, da je bil pretečeni pondeljek proti večeru med bliskom in gromom tudi po Dolenjskem padel sneg, ki pa je po dolinah drugi dan zginil in tretji dan tudi po hribih.

(Raznoterosti s Koroškega.) Razne občine spomnile so se nakrat g. deželnega predsednika in kar zaporedoma ga imenujejo svojim častnim občanom. Zadnjič je ta čast tega častnega gospoda zopet doletela v Zgornjem Dravogradu. — Velike svote so se že zazidale v Dravo, da bi jo uravnali. Zastoj! „Drava je sama svoja gospa“, pravi ljudstvo, in to se jasno kaže, ker preplavlja zdaj kakor prej rodovitna polja zlasti v Rožni dolini. Največ „zaslug“ za to drago vravnanje ima se vé baron Schmidt-Zabierow, kateremu pa davkoplačevalci morejo biti le malo hvaležni za to! — Razstavo sadja so imeli v Brežah. — Grozno stekli so se trije možje v Sp. Dravogradu. Hudo je tekla kri in dva sta do smrti zadeta! — Raiffeisenovo posojilnico so ustanovili v Št. Lorencu v Gičtalu.

(Umrli) je dne 18. oktobra v Würshofenu, ko je tam iskal zdravja, č. g. župnik J. Blaas iz Šmihela pri Volšberku na Koroškem. Pokojni se je rodil dne 24. avg. 1832. l. v Maču na Tirolskem. R. I. P.

(Italijani v deliriju.) Prijatelj nam piše iz Istre: Znana naredba pravosodnega ministra glede dvojezičnih napisov in pečatov pri nekaterih okrajnih c. kr. sodiščih Istre provzročila je mej isterskimi Italijani veliko razburjenje. Vsi njih časopisi brez izjeme strank, kolikor v Trstu, toliko po deželi polni so nelogičnih in neopravičenih jeremijad proti temu ministerskemu odloku. Žal da je tudi „Il Popolo“ mej njimi. Vsi zastopi občin, ki so v italijanski posesti, v izvanrednih svojih sejah sklepajo energične proteste proti pravični ti odredbi. Ne zadovoljujejo se le z navadnimi protesti, katera odpošiljajo obč. zastopstva, ampak vzbujajo ljudstvo in ga hujskajo, upajoč, da tako dosežejo svoj namen, to je, da se ministerski odlok prekliče. Tržaški „L'Indipendente“ priporoča posebej, naj se povsod in vedno „en massa“ demonstruje, ker da je tako priporočala tudi neka njim prijazna oseba, ki sedi tudi v dunajskem parlamentu. Kako daleč bodo gospoda Italijani zabredli, nam ni znano. Na vsak način je značajno, da se c. kr. namestništvo daje natančno poročati o takih demonstracijah, ki so se dogajale posebno v Piranu, kjer je tamošnji okrajni sodnik dal vže vmesiti dvojezični napis. Storiло se je to jako težko, kajti niso v vsem Piranu dobili osebe, ki bi bila hotela napis umestiti. Nijeden mestni kovač, in tudi ne mestni služabniki niso hoteli prevzeti, ampak so odločno odbili tako delo, sploh tudi lestvic se ni moglo nikjer dobiti. Naposled je moral sam sodnijski sluga sodnikov nalog izvršiti. Ko je iste pol ure napis vmeščaval, ob-

činstvo ga je napadalo na vse mogoče načine in tudi s kamenjem. Vsled intervencije nekaterih treznejših meščanov je vendar občinstvo se razišlo. V Kopru so pa sklenili tudi mestni zastop v sejo sklicati ter protestovati; okrajno kopersko glavarstvo pa je proti sklepu vložilo svoj „veto“. Kako bo končala ta italijanska komedija, je odvisno od c. kr. oblastnj, ki so tukaj poklicane, da se ministerski odlok spoštuje.

(Darilo.) Deželna vlada je Fr. Jamniku iz Skofje Loke priznala 26 gl. 25 kr. darila, ker je dne 10. avgusta t. l. rešil šestletno Frančiško Pavlič. Jednako darilo je priznala Antonu Uhanu iz Spodnjih Ponikev, ki je 26. julija t. l. rešil iz vode Alojzija Jeriča.

(Cepljenje kóz na učiteljskih.) Naučni minister je na deželne šolske svete izdal naslednji ukaz: „Ker je učitelj, kateremu niso bile cepljene koze, lahko nevaren otrokom, naj se potrebno ukrene, da se vsem gojencem in gojenkam tekom študij ali vsaj koncem študij cepijo koze.“

(V meščansko šolo na Krškem) je letos v prvi letnik vstopilo 39 učencev; v drugem jih je 25, v tretjem 12, vseh skupaj 76, od teh 24 s Štajerskega.

(Vstanove za ubožne železničarje.) Nekaj podpor se bo delilo ubožnim na železnici službujočim in sicer iz avstrijskega podpornega zaklada za železničarje, iz Schönererjeve in Königswarterjeve ustanove. Tudi iz ustanovnega zaklada za železniške invalide se bodo delile denarne podpore. — Prosnje zatake podpore je vložiti pri postajnem načelniku južne železnice v Ljubljani do 24. oktobra tega leta.

(Uboj.) Dne 14. t. m. je neki delavec, Italijan, s polenom tako hudo udaril rudokopa Valentina Karnikarja, da je vsled udara umrl. Morilec se je skrtil v neko delavsko barako. Tudi je bilo še drugih šest italijanskih delavcev, ki so skrivali tovariša in žandarjom niso hoteli odpreti barake. Žandarmi so siloma odprli vrata v barako in v zapor iz Trbovelj v Laško odvedli vseh sedem delavcev.

(Draga pravda.) Graf Hugo Henckel Donersmark je začel proti pruskemu fiskusu pravdo, v kateri gre za premoženje 43 milijonov. Sodnijski stroški brez stroškov za razne pisarije iznašajo 645.120 mark, oba zagovornika dobita vkup 258.714 mark. Kdor tedaj zgubi ta proces, mora plačati 903.834 mark.

(Semnji po Slovenskem od 22. do 27. oktobra.) Na Kranjskem: 22. na Krškem, v Dovskem, Cerkljah, Lescah, Žubni, Zagorici, Kranju, (konjski) Žireh, Premu, pri sv. Križu, Rakitni, 23. Novem Mestu; 24. v Dolu in Dol. Logateu. — Na Štajerskem: 22. v Celju, v Dramlju pri Mariji Magdaleni. — Na Koroškem: 22. Kotarčah in v Črni pri Pliberku; 27. v Celovcu. — Na Primorskem: 22. v Cerknu, v Tolminu, Osopu; 25. v Gradiški in v Borštu (Kopr. k.) za blago; 27. v Nabrežini.

(V vodo skočil) je danes popoldne ob 4. uri mlad krepak človek z dežele blizu Tonhalle ob levem bregu Ljubljane. Priplaval je do frančiškanskega mosta, kjer sta še živega izvlekla postrešček in hišnik v Tonhalle.

Društva.

(Zabavni večer konserv. obrtnega društva) preložen je vsled nepričakovanih zaprek radi prostora na nedeljo dne 4. nov. Dvorana v rokodelskem domu namreč odpovedal je zadnji trenotek dotični najemnik radi uporabe v šolske namene.

(Vabilo na koncert) gospice Bronislawe Wolske, koncertne pevke iz Beča, kateri bo v nedeljo dne 21. oktobra t. l. v redutni dvorani, pri katerem iz prijaznosti sodelujeta gg. K. Jeraj in K. Hoffmeister. Vspored je zelo zanimiv. Listki se dobivajo v trafiki pri g. Sešarku v Selenburgovih ulicah, v dan koncerta pa pri blagajnici, katera se bo odprla ob 7. uri zvečer.

Narodno gospodarstvo.

Framska razstava.

Iz Frama se piše v „Slov. Gospodarju“: Prvi teden oktobra je bilo pri nas prav živahno gibanje. Odbor bralnega društva je za čas od 30. septembra do 7. oktobra osnoval razstavo za sadje tega kraja. Na posebno skrb g. Fr. Pirkmajerja, nadučitelja, in g. Miha Turnerja, krčmarja in posestnika, se je ta

pisana razstava sijajno priredila. Kljub slabemu vremenu je bilo posebno prve tri dni obilno obiskovalcev od blizo in daleč.

Naša prva razstava je svoj dvojni namen popolnoma dosegla, namreč: 1. Spoznavati sadje različne sorte. Blizu 40 razstavljalcev je od vseh krajev doneslo menda do petsto različnih sort jabelk in hrušk na ogled in razsodbo, katere je nam učeni sadjar g. Stigler iz Maribora krstil ali zaimenoval; mi pa smo imena študirali in popisali tako, da zdaj večinoma vsa jabelka poznamo, samo da jim še za slovensko ime ne vemo; ker pitovne sorte so, žal, vse same ptujke.

Gosp. Stigler nam je svojem nagovoru izmed vseh razstavljenih sort posebno naslednje priporočil: 1. Mošapčke, 2. Ananas-Rainette, 3. Bellefleur, 4. Carmeliter-Rainette, 5. Cassler-Rainette, 6. Canada-Rainette, 7. Ribston-Pepping, 8. Damason-Rainette, 9. Gravensteiner, 10. Danziger Kantenapfel, 11. Kalvil, 12. Champagne Rainette, 13. Gold-Parmäne, 14. Eiserafel, 15. Stettiner. Hruške pa, poleg domače tepke, še nekatere za prodajo: 1. Gute Loise, 2. Dechantbirne, 3. Winter-Butterbirne itd. Pri drugi razstavi bomo menda tudi že zvedeli slovenska imena!

Ta razstava je sijajno dosegla pa še tudi svoj drugi namen, namreč: 2. Spodbujati ali vneemanje za sadjerejo. Akcračno se je v 10 letih v tem oziru pri nas čudovito veliko storilo tako, da so iz gošče nastali najlepši sadnjaki, iz ostrožja prirastle ukusna jabelka, je še veudar na polju in bregu mnogo plohave, kjer bi na lepi solnčni legi lahko rastlo na stotine dobrih jablan. Ti prazni prostori se bodo marljivo zasajali, ker mnogotere gospodarje smo slišali govoriti: Zdaj bom pa jaz tudi začel sadje gojiti, saditi, cepiti, odkapati, snažiti in gnojiti, pobeliti in ovijati.

K tej spodbuji za sadjerejo so posebno pripomogli govori g. Stiglerja in g. profesorja Koprivnika, ki je v milodoneči slovenski besedi celo uro razlagal in priporočal sadjerejo kmetom. Svojo veliko moč so pokazali darovi in pohvalnice za najboljše pridelke. V to svrbo je tukajšnja posojilnica podarila 25 belih kron; pa tudi drugi dobrotniki so nam darila donesli. Največje darilo pa ti bodo, dragi kmetovalci, donesla drevesa tvojega sadnika, ako jih marljivo sadiš, umetno cepiš, in pametno shraniš, ter drago prodaš!

Telegrami.

Ogerski državni zbor.

Budimpešta, 20. oktobra. Zbornica poslancev je skoro jednoglasno vsprejela predlog ministerskega predsednika, da se predloga zastran priznanja enakopravnosti židovske vere nespremenjena vrne gospodski zbornici.

Budimpešta, 20. oktobra. Zbornica poslancev je pritrdila tistim premembam, katere je gospodska zbornica sklenila na načrtu zakona o veri otrok iz mešanih zakonov. Sedaj se ta zakon predloži sankciji.

Huda nevihta.

Belgrad, 20. oktobra. Včeraj popoldne je bila velika nevihta. Šla je kakor orehi debela toča. Več tisoč stekel v oknih je pobila. Druge škode ni napravila.

Zemun, 20. oktobra. Danes je naše mesto zadela strašna nesreča. Ob poludne je začela strašna nevihta. Šla je z nenavadno silo toča kakor golobja jajca debela. Strehe, dimnike in na stotine oken je razrušilo. Stekleni peron na kolodvoru, vsa steklena vrata in okna pri javnih in zasebnih poslopih so zdrobljena. Škoda je ogromna.

Bolezen ruskega carja.

Pariz, 20. oktobra. Vsled poročil došlih iz Livadije, so časopisi jako vznemirjeni zaradi slabega zdravja ruskega carja. Časopisi izražajo gorečo željo, da bi ozdravil ruski car in se spominjajo simpatij, katere je vedno skazoval Aleksander III. Franciji. Časopisi izražajo prepričanje, da bode rusko-francosko prijateljstvo vse dogodke preživelo.

Pariz, 20. oktobra. (Havasovo poročilo.) Car umira.

Biarritz, 20. oktobra. Veliki knez Jurij Mihajlovič je danes od tod odpotoval. Princ

in princezinja Leuchtenberška odpotujeta v ponedeljek.

Peterburg, 20. oktobra. Po poročilih iz Livadije bolezni carjeva napravlja že velike skrbi.

Peterburg, 19. oktobra zvečer. Minolo noč ni car spal. Vstal je zjutraj kakor po navadi. Splošna slabost in delovanje srca se nista nič premenila. Noge so huje otekle. Splošno stanje se ni spremenilo.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Hiroschima, 20. oktobra. Včeraj je japonski cesar otvoril državni zbor. V otvornem govoru naglašja, da se je zbor sklical, da dovoli povišanje potrebščin za vojno in mornarico. Sedanji položaj zakrivili so jedino Kitajci. Japan pa ne bode miroval, dokler ne doseže svojega namena. Upa, da bode vse prebivalstvo podpiralo vlado, da se mir naredi s sijajno zmago japonskega orožja.

Hiroschima, 20. oktobra. Vlada je državnemu zboru predložila tri predloge, v katerih zahteva posebno zaračunjenje vojnih stroškov, potrebni denar za vojno in najem posojila v znesku 100 milijonov jenov. Predsednik je zboru predložil adresu, v kateri se zbor zahvaljuje cesarju, da je začel vojsko in obeta, da je pripravljen vse dovoliti, da se premaga barbarična trdovratnost Kitaja.

Dunaj, 19. oktobra. V prisotnosti zastopnika poljedelskega ministerstva dr. viteza Rinaldinija začel se je danes peti avstrijski ribiški shod, h kateremu so prišli zastopniki iz vseh dežel.

Dunaj, 20. oktobra. „Fremdenblatt“ piše, da so nekateri listi, ko so konzula Palitschka zaprli, pisali, da je pri dotični stvari prizadet tudi podkonzul v Novem Jorku, Oton Eberhard. To je pa popolnoma neutemeljeno.

Dunaj, 20. oktobra. Pri včerajšnjih delavskih izgredih je bilo ranjenih 6 policistov, mej njimi štirje s kamenjem.

Dunaj, 20. oktobra. Za Stellwagovega naslednika imenovani profesor Mauthner je danes zjutraj nenadoma umrl.

Levov, 20. oktobra. Pri današnji dopolnilni volitvi v solkiewskem volilnem okraju veleposestva je izvoljen za državnega poslanca vseučiliški profesor dr. Jožef Milewski.

Pariz, 20. oktobra. Budgetna komisija je sklenila, ko je zaslišala vojnega ministra, zopet vstaviti kredite, katere je bila odklonila.

Port Said, 20. oktobra. Štrajk pristaniških delavcev je končan.

Novi York, 19. oktobra. Včeraj se je zbralo mnogo ljudi pred sodnico v Washingtonu, v državi Ohio, da ubijejo zamorca, ki je bil obsojen zaradi nenavnega hudodelstva v ječo. Vojaki so streljali na ljudi in jih 5 ubili in 23 ranili. Po mestu je velika razburjenost. Ob 11. uri zvečer so ljudje sodišče še popolnoma oblegovali.

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeti smo nadalje od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

Dr. Frančišek Stanonik, profesor dogmatike na c. kr. vseučilišču v Gradcu 100 kron	gld. 50.—
Darilo malih od sv. Gregorja	1.—
Pri pastoralni konferenci dne 4. sept. 1894 v Trebnjem zbrani gospodje so darovali 40 kron in sicer:	
Frančišek Jarc, župnik na Mirni, 10 kron	5.—
Matej Jereb, župnik v St. Janžu, 4 krone	2.—
Mihael Barbo, župnik na Trebelnem, 3 krone	1.50
Andrej Šimenec, župnik v St. Lovrencu, 2 kroni	1.—
Janez Globelnik, kapelan na Trebelnem, 2 kroni	1.—
Frančišek Avsec, kapelan v Trebnjem, 4 krone	2.—

Sarsaparilla Decoot.

Parai-jeva samostanska pijača

proti shujševanju, naduhi, bledici, pomanjkanju krvi, krvnim izcedkom, kašlju, plućnici itd. — Steklenica četrtilna gld. 1-20, pol litra gld. 2-20, 1 liter gld. 4-— a. v.

Parai-jeva samostanska pijača je krištalini, sokove zboljšuječi sarsaparill-likor

Glavna zaloga za Avstro-Ogersko: **Salvator- lekarna v Požunu.**

512 5-2 L.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XVII. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobitek s 60.000 gld., z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma à 500 gld., 1 glavni dobitek s 30.000 gld., z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po 10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld., 100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld. — Zrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 20. decembra 1894. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobi brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj, I., Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne proste.

Na Dunaju, v septembru 1894. 528 6-2

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov, 188 6-1 oddelk državne loterije.

Želodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom **Marijinceljske kapljice.**

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujejo, ustavljajo krč in krepčajo želodec); rabijo pri **nape-njanji in zapečenosti, preobloženem želodcu z jedili in pijačami** itd.

Steklenica z rabljinim navódom velja 20 kr., tuocat 2 gld., 3 tuocate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

479 6 zraven rotovža v Ljubljani.

Posiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

9 zlatih, 13 srebrnih kolajn

9 častnih in priznalnih diplom

Kwizdov

186 20-12

IX 126 (8-8)

korneuburški živinoredilni prašek za konje, govedo in ovčad. Škatlja 70 kr., pol škatlje 35 kr.

Z najugodnejšim uspehom rabi se že 40 let v vseh večjih hlevih proti pomanjkanju slasti, slabemu prebavljenju, v zboljšanje ukusnega in izdatnejšega mleka.

Glavna zaloga:

Pazi naj se na varstveno znamko in zahteva le **Kwizdov** Korneuburški živinored. prašek.

Franco Iv. Kwizda c. in kr. avstro-ogerski in kralj. rumunski dvorni založnik **Okrožna lekarna** v Korneuburgu pri Dunaji.

Pristen dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske dežele.

Obrtniki in trgovci,

375 26-16

člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani,*)

priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:

*) Oni obrtniki, člani konserv. obrtnega društva, kateri želó mej to naznanilo uvrščeni biti, zglasó naj se pri upravnistvu „Slovenca“.

Belec Anton klepar v Šent-Vidu pri Ljubljani.	Hinterlechner Karol čevljar v Ljubljani, Francovo nabrežje 23.	Schmelzer Bertr. stolar v Ljubljani, ob St. Jakobskem mostu.
Blaznik L. v Ljubljani, Stari Trg št. 12. Zaloga najraznovrstnejšega galanterijskega blaga.	Jager Janez mesar v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.	Šega Jakob jermenar v Ljubljani, Poljanska cesta.
Bončar France pleskar v Ljubljani, Rimska cesta.	Kovač France čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.	Šerik Ivan krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Boucon Andrej stolar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7. priporoča največjo svojo zalogo najraznovrstnejših stolov natančno in trajno iz najboljših tvarin izdelanih.	Kozak Josip mesar v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Škrabec M. klepar v Ljubljani, Kongresni trg
Breskvar France preje L. Šverljuga knjigovez, v Ljubljani, Stolno župnišče.	Kregar Ivan pasar in srebrar v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8. opozarja pred. duhovščino in cerkv. predstojništva na izvršno urejeno delalnico, v kateri izdeljuje vsakovrstno cerkveno posodo in orožje iz najzanesljivejših kovine, zlata in srebra po najnižji ceni.	Šturm Franc krojač v Ljubljani, na Bregu štev. 14.
Čamernik Ignacij kamnosek v Ljubljani, Poljske ulice št. 49.	Matkovič Dragotin brivec v Ljubljani, Pred škofoje.	Tome France pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice
Černe Jožef urár v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Maté Avgust čevljarski mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Tomšič Luka vrtinar v Ljubljani, Poljanske ulice
Čermelj Jernej trgovina z južnim sadjem in zelenjadjo v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Mihelič M. ščetar in zaloga krtač v Ljubljani Florjanske ulice št. 40. Šelenburgove ulice.	Uran & Večaj pečarja v Ljubljani, Igriške ulice.
Dolenc Oroslav svečar v Ljubljani, Gledališke ulice priporoča pristne čebelno-voščene sveče voščene zvitke in méd. Zaloga pristnega brinja in brinjevoa. Vse po najnižji ceni.	Ozelj Gabrijel tapetnik v Ljubljani, Tržaška cesta.	Velkavrh Fr. jermenar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Dostal Karol tapetnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31.	Paušner Franc krojač, v Ljubljani, Valvazorjev trg 4 (poleg okrajnega glavarstva).	Vilhar L. urár, v Ljubljani, Vodnikove ulice (poleg Katol. Tiskarne).
Brata Eberl slikarja napisov, stavbiarska in pohištvena pleskarja, tovarna za oljnate barve, lak in pókost, Ljubljana, Franciškanske nlice št. 4. P. n. občinstvo opozarja posebno na izdelke, katere sva razstavila na obrtnijski razstavi v deželni muzej „Keddlhaus“.	Pauer Friderik pekár v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50.	Virk Sebastijan čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Erjavec Alojzij, (preje Zor) čevljar, v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.	Perko Franc sobil slikar v Ljubljani, Florjanske ulice.	Zalaznik Jakob slaščičarski in pekovski mojster v Ljubljani, Stari Trg štev. 21, priporoča štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno slaščičarsko in pekarsko pečivo.
Fajdiga Filip mizar v Ljubljani, Slonove ulice.	Petrič Fr. trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Špitalske ulice.	Zadnikar Henrik pasár in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17. izdeluje iz najboljših tvarin najraznovrstnejšo cerkveno posodo in orožje po najnižji ceni. Popravi in prenovi stare predmete.
Fajdiga Ivan mokar v Ljubljani, Križevniški trg, bližala na Vrhniki priporoča in ima vedno v zalogi vsakovrstno moko in otrobe po prav nizki ceni.	Plehan Valentin izdelovatelj voščenihi sveč in lectar v Ljubljani, sv. Petra cesta.	Ignacij Žargi v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4. Trgovina z manufakturnim in drobnim blagom. Zaloga najnovejših kravat, različnega perila, zimskega blaga itd. Velika zaloga nagrobnih vencev in šopkov. Zaloga vseh potrebščin za krojače in šivilje.
	Rebek Josip ključar v Ljubljani, Francovo nabrežje, zaloga ključev iz aluminija vseh elektrotehničnih priprav hišnih telegrafov itd.	
	Sever Primož mizar za hišno opravó v Ljubljani, Gradaške ulice št. 22.	

V Laverci pri Lenčetu

dobé se vsako nedeljo sveže, prav ukusne

krvave, rižove, mesene klobase in klobasice za peči.

(Lasten izdelek.) 555 3-1

626 24-20

Objava.

Sladna kava, katero izdeluje tvrdka Frana Kathreinerja in naslednikov v Stadlau-Dunaju, ima zares pred drugimi izdelki merodajno prednost, da ima prav kavi podoben okus in je torej najboljše nadomestilo za zdravju škodljivo navadno kavo.

Jaz torej morem vsakemu priporočati popolnoma okusni in zdravi Kathreinerjev izdelek in opetovalno izjavljam, da sem zaradi teh prednosti dal gospodu Francu Kathreinerju pravico, pod mojim imenom svoj slad, kavo v celih zrnih, prodajati, zatorej nema nobena druga firma jedine pravice posluževati se mojega imena. S. Kneipp, kat. župnik.

Tudi kbt dodatek k navadni kavi se Kathreinerjevi Kneippa sladni kavi odkazuje prvo mesto, ker ima svojstva, katerih dosedanjí surogati nikogar nimajo. 19

Previdnost!

Vzemite le bele originalne zavitke s podobo gosp. Kneippa in z imenom **Kathreiner!**

C. kr. priv. zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ

v Trstu

(ustanovljena leta 1838)

vsprejema z najkulantnejšimi pogoji zavarovanja proti škodam, ki jih napravijo ogenj, strela in razpok, dalje proti škodam na odpadkih najemnine vsled požara in razpoka, potem zavarovanje proti nevarnostim pri prevažanju po vodi in po suhem, in zavarovanje za življenje v najrazličnejših kombi nacijah, kakor: kapitalov in rent, plačilnih še pri življenju ali po smrti zavarovanca, otroških dot itd.

Zastopstva c. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà sprejemajo tudi zavarovanja proti toči na račun

družbe za zavarovanje proti toči in za pozavarovanje „MERIDIONALE“ v Trstu.

c. kr. priv. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“
na Dunaju

v lastni hiši družbe, L, Welburggasse. 360 12-5

Zastopstva v vseh glavnih mestih in večjih krajih Avstro-Ogerske.

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so **proračuni o dohodkih in stroških**

1. **mestne občine Ljubljanske,**
2. **mestnega ubožnega zaklada,**
3. **meščansko-bolničnega zaklada in**
4. **ustanovnega zaklada**

vše sestavljeni in bodo od 17 do 31. t. m. razgrnjeni v magistratnem ekspeditu občanom na vpogled, da vsak lahko svoje opazke o njih navede.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 15. oktobra 1894.

Josip Černe, urar v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo **veliko zalogo zlatih, srebrnih, tula- in raznih**

žepnih ur

iz najimnitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici, Schaffhausen, Glashütte i. dr. Dalje koledarske ure z in brez luninih spremenov, **dunajske ure z nihalom, budilnice** in vsakovrstne ure za domačo rabo. Poprave izvršuje točno in po primerani ceni. 500 20-4

Za vojake in dijake znižana cena.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno **podobarsko in pozlatarsko delalnico**

v katerej izdeluje vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primeranih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna **razpela**, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na **križeva pota** izvršuje prav ukusno in lično. 114 49-35

Napravo

betonskih kanalov

iz portlandskega in romancoementskega stolčnega betona za mesta, tovarne in zasebne hiše (tudi grebeničnih jam iz cimenta)

vodovodov

prevzemlje betonsko-stavbeno podjetje in tovarna za cement

Ferdo Hrúza & Urh Rosenberg v Pragi.

Kaj več pové

Ferdo Hrúza v Ljubljani,

Poljanski nasip št. 12. 491 6-5

mladeničem, ki stopajo v vojaško dôbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1895. leta, naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, ki so bili rojeni 1872., 1873. in 1874. leta, se morajo zglasiti v zapisanje

tekem meseca novembra letos

v ekspeditu mestnega magistrata.

2. **Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je seboj prinesiti dokazila o starosti in pristojnosti.**

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti stariši, varuhi ali pooblašenci.

4. Oni, ki si mislijo izprostiti kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnostij, imajo ali v **mesecih januariju in februariju 1895. leta** podpisanemu uradu ali pa **na dan glavnega nabora** naborni komisiji izročiti z listinami podprte prošnje.

5. Oni, ki želé, da se jim dovoli stava izven domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglasitve izročiti kolekovane in **z listinami podprte prošnje**. V takem slučaju je moč istočasno zglasiti in dokazati tudi pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona povedanih ugodnosti.

6. Zglasiti se morajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi, in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojstva (mornarice) in so se stavodolžni.

7. **Kdor zanemari dolžnost zglasitve** in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti predpisano zglasitev, akoravno mu le ni brnila nikaka njemu nepremagljiva ovira, **zakrivi se prestopka po § 35. vojnega zakona in zapade glôbi od 5 do 100 gid.,** eventualno zaporni kazni od jednega do dvajsetih dnij.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 1. oktobra 1894.

Največjo zalogo

s pravim zlatom krasno pozlačenih

nagrobnih križev

ima 516 6-5

v Ljubljani

Albin Ahčin

v Gledaliških ulicah

blizu frančiškanske cerkve.

Cenilniki s podobami se brezplačno razpošiljajo.

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10
prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za oboke, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, štorje itd. itd., vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki izberi

drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam **gg. krômarje** na svojo **veliko zalogo** vsakovrstnih **ledenic (Eiskasten)** za pivo in jedila in **gg. posestnike žag** na izborne **vodne žage** in **pile**, za kojih jakovost se jamči.

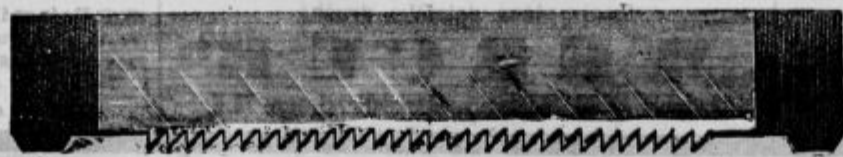
Zunanja naročila se takoj in vestno izvršé. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja, **istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj.**

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159 34

Kovači! Tu kupujete železo najceneje, pri pošteni vagi in prijazni postrežbi. Poskusite, in se boste prepričali!

CARBOLINEUM!

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

kmetijskih
strojev in orodja

Strojev
za vinarstvo

vsakovrstnih
sesalk
pralnih strojev
ovijalnikov,
zravnalnikov
perila

patentovanih
mlinov
za domačo upo-
rabo,

239 na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-27)

Avgustu Kolb, tovarna strojev

Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštna postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Iščem prekupovalce in poštene zastopnike.

Pod Trančo **J. SOKLIČ** Gledal. ulice
štev. 1 štev. 6

v Ljubljani

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izborna svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov 126 52-95
turistiskih klobukov, čepic

Tovarniška zaloga
lokatih klobukov c. kr., dvornih
založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Katoliška Tiskarna
pripoča raznovrstne
Vizitnice
po nizki ceni.

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najbolj metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe brez bolečin. Zdravi sploh vsako
ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. —
Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od
9. do 10. ure dopoldne. 78 (19)

Domača zanesljiva trdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše

**žepne in stenske ure
ure budilnice**

zlate, srebrne in nikelne ve-
rižice, medaljone, prstane, za-
pestnice, naprsne igle prodaja in
ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša iz-
vršuje tekom 14 dnij. — Za blago pri
njem kupljeno istotako za natančno po-
pravo jamči. 158 32

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

**Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek
za prečastito duhovščino**

„pri rudečem križu“

623 52-44

Viljema Skarda

IV., Wallergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28

priporoča za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško
ter redovniško obleko za
duhovnike

kot: Havelock, vrhne
suknje, duhovniške
suknje itd.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih
predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprs-
nice, vsakovrstne du-
hovniške čepice.

Paramente preskrbuje
po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz naj-
boljšega, trpežnega blaga,
natančno izdelano; neuga
jajoče vzame se nazaj

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago.
Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Dunajska borza.

Dne 20. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	99	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	—	—	—
Avstrijska zlata renta 4%	123	—	65	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98	—	—	—
Ogerska zlata renta 4%	121	—	70	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96	—	65	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1025	—	—	—
Kreditne delnice, 160 gld.	369	—	75	—
London vista	124	—	25	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	80	—	97 1/2	—
20 mark	12	—	20	—
20 frankov (napoleonov)	9	—	90	—
Italijanski bankovci	45	—	35	—
C. kr. cekini	5	—	89	—

Dne 19. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157	—	75	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197	—	—	—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97	—	40	—
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143	—	50	—
Dunavske vranavne srečke 5%	127	—	25	—
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	—	60	—
Posojilo goriškega mesta	—	—	—	—
4% kranjsko deželno posojilo	67	—	50	—
Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	98	—	60	—
Priporočene obveznice državne železnice	220	—	—	—
južne železnice 3%	164	—	40	—
južne železnice 5%	129	—	75	—
dolenjskih železnice 4%	98	—	50	—

Kreditne srečke, 100 gld.	195	gld.	75	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	—	—	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	—	80	—
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—	50	—
Salmove srečke, 40 gld.	69	—	50	—
St. Genois srečke, 40 gld.	72	—	—	—
Waldsteinske srečke, 20 gld.	50	—	—	—
Ljubljanske srečke	24	—	75	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	169	—	75	—
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3370	—	—	—
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	493	—	—	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	106	—	25	—
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	73	—	—	—
Montanska družba avstr. plan.	82	—	80	—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	173	—	50	—
Papirnih rubljev 100	133	—	20	—

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev, itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Monjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wallzeile št. 10, Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev, in vestni svati za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.